

PATVIRTINTA

Lietuvos Respublikos švietimo, mokslo ir sporto ministro 2022 m. rugpjūčio 9 d. įsakymu Nr. V-1225

VIEŠOSIOS ĮSTAIGOS LIETUVOS ENERGETIKOS INSTITUTO VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMO TVARKOS APRAŠAS

I SKYRIUS BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Lietuvos energetikos instituto (toliau – Institutas) vidaus kontrolės įgyvendinimo tvarkos apraše (toliau – Aprašas) detalizuojamas Instituto vidaus kontrolės politikos turinys, įvardijami vidaus kontrolės tikslai, principai, elementai, dalyviai, vidaus kontrolės analizė ir vertinimas bei reglamentuojama informacijos apie vidaus kontrolės įgyvendinimą Institute teikimo tvarka.

2. Apraše vartojamos sąvokos suprantamos taip, kaip jos apibrėžtos Lietuvos Respublikos vidaus kontrolės ir vidaus audito įstatyme (toliau – Įstatymas) ir Lietuvos Respublikos buhalterinės apskaitos įstatyme.

II SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS POLITIKA

3. Vidaus kontrolės politika paremta Instituto veiklos rizikos valdymu ir kokybės vadybos sistema, atsižvelgiant į Instituto veiklos rizikos (toliau – rizika) valdymo rezultatus, atsižvelgiant į Instituto veiklos ypatumus ir pritaikant vidaus kontrolės politiką Institutui, vadovaujantis Įstatyme ir Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje tvarkos apraše, patvirtintame Lietuvos Respublikos finansų ministro 2020 m. birželio 29 d. įsakymu Nr. 1K-195 „Dėl Vidaus kontrolės įgyvendinimo viešajame juridiniame asmenyje“ (toliau – Vidaus kontrolės tvarkos aprašas), keliamais reikalavimais dėl vidaus kontrolės politikos. Rizika valdoma, nustatant jos veiksnius ir parenkant vidaus kontrolės priemones jiems valdyti.

4. Instituto direktorius nustato vidaus kontrolės politikos turinį, struktūrą ir atsakomybės paskirstymą.

5. Atsižvelgiant į nuolat kintančias Instituto veiklos sąlygas ir aplinką, rizikos valdymas atliekamas nuolat. Dėl šios priežasties vidaus kontrolės politikos turinys nuolat peržiūrimas ir atnaujinamas.

III SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS TIKSLAI IR JŲ ĮGYVENDINIMAS

6. Instituto direktorius, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, kuria vidaus kontrolę pagal vidaus kontrolės tikslus, nustatytus Įstatyme.

7. Siekiant vidaus kontrolės tikslų, kuriama ir užtikrinama veiksminga vidaus kontrolė, kurios dalis yra finansų kontrolė. Finansų kontrolė Institute atliekama teisės aktų nustatyta tvarka.

8. Vidaus kontrolė Institute įgyvendinama atsižvelgiant į Instituto veiklos ypatumus, laikantis vidaus kontrolės principų, apimant vidaus kontrolės elementus, integruojant vidaus kontrolę į

Instituto veiklą, apimant pagrindinius valdymo procesus (planavimą, atlikimą ir stebėseną) ir Institute veikiančią kokybės vadybos sistemą, reglamentuojančius teisės aktus bei Instituto direktoriaus įsakymus, nustatytas Darbo tvarkos taisykles, instrukcijas ir kitus vidaus kontrolės sistemos dokumentus, kurie atsižvelgiant į pokyčius periodiškai peržiūrimi ir aktualizuojami.

IV SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS PRINCIPAI IR ELEMENTAI

9. Vidaus kontrolė reglamentuojama nustatant Instituto tikslus, organizacinę struktūrą, veiklos sritis ir procedūras (struktūrinėse schemose, politikose, tvarkų aprašuose, taisyklėse ir kituose vidaus dokumentuose).

10. Instituto direktorius, siekdamas strateginio planavimo, dokumentuose Institutui numatytų tikslų, įgyvendina vidaus kontrolę, apimančią vidaus kontrolės elementus, nustatytus Įstatyme.

11. **Kontrolės aplinka** apima organizacinę struktūrą (detalizuojamą pareigybių sąrašę, padalinių nuostatuose ir darbuotojų pareigybių aprašymuose); personalo valdymo politiką ir praktiką; kompetenciją; profesinio elgesio principus ir taisykles; kt.

12. **Rizikos valdymas** apima rizikos veiksnių nustatymą; rizikos veiksnių analizę ir vertinimą; toleruojamos rizikos nustatymą; reagavimo į riziką numatymą (rizikos valdymo būdų parinkimą).

13. **Kontrolės veikla** apima kontrolės priemonių parinkimą ir tobulinimą; technologijų naudojimą; politikų ir procedūrų taikymą. Instituto veikla organizuojama taip, kad būtų tinkamai atskirtos darbuotojų funkcijos, stengiantis užtikrinti galimų interesų konfliktų, sukčiavimo, korupcijos apraiškų, tyčinių klaidų bei kitų neteisėtų veikų pasireiškimų tikimybės sumažinimą ir (arba) fiksavimą laiku.

14. **Informavimas ir komunikacija** apima su vidaus kontrole susijusios aktualios, išsamios, patikimos ir teisingos informacijos gavimą ir teikimą laiku vidaus ir išorės informacijos vartotojams.

Siekiant užtikrinti tinkamą asmens duomenų apsaugą ir su tuo susijusių teisės aktuose nustatytų reikalavimų vykdymą, asmens duomenys Institute yra tvarkomi Instituto direktoriaus nustatyta tvarka.

15. **Stebėseną** apima nuolatinę stebėseną kasdien ir (ar) periodinius vertinimus, atliekamus vidaus auditorių ir kitų Instituto išorės audito vykdytojų bei veiklos vertintojų, trūkumų vertinimą ir pranešimą apie juos.

Institute sudarytos galimybės apie galimus trūkumus ir (ar) įtarimus, ypač susijusius su korupcija ir sukčiavimu, pranešti anonimiškai ir yra užtikrinama pranešėjo apsauga. Nustačius tam tikrus neatitikimus, pažeidimus, sukčiavimo ar korupcijos atvejus ir kitokius faktus, liudijančius apie vidaus kontrolės sistemos trūkumus, ir kai tai nėra reglamentuota kituose vidaus teisės aktuose, Instituto direktoriaus sprendimu gali būti atliekami konkretūs vertinimai, patikrinimai.

V SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS DALYVIAI

16. Vidaus kontrolės dalyviai ir jų kompetencija nustatyta Įstatyme.

17. Instituto direktorius, siekdamas strateginio planavimo dokumentuose numatytų tikslų, užtikrina vidaus kontrolės sukūrimą Institute, jos įgyvendinimą ir tobulinimą.

18. Vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekantys darbuotojai (už priskirtų funkcijų vykdymą direktoriaus įsakymu paskirti atsakingi Instituto darbuotojai) prižiūri vidaus kontrolės

įgyvendinimą Institute ir jos atitiktį Instituto direktoriaus nustatytai vidaus kontrolės politikai, atlikdami nuolatinę stebėseną, apimančią kiekvieną vidaus kontrolės elementą. Jie teikia Instituto direktoriui informaciją apie vidaus kontrolės ir rizikos valdymo, vidaus kontrolės politikos įgyvendinimo trūkumus ir rizikos veiksnius.

19. Vidaus kontrolės dalyvių pareigos ir atsakomybė nustatytos Instituto darbuotojų pareigybių aprašymuose ir kituose vidiniuose teisės aktuose.

20. Vidaus audito tarnybos vadovas, atlikdamas vidaus auditą, tiria ir vertina vidaus kontrolę ir teikia Instituto direktoriui rekomendacijas dėl vidaus kontrolės tobulinimo.

VI SKYRIUS VIDAUS KONTROLĖS ANALIZĖ IR VERTINIMAS

21. Instituto direktorius užtikrina, kad kiekvienais metais būtų atliekama vidaus kontrolės analizė, apimanti visus vidaus kontrolės elementus, kurios metu būtų įvertinami Instituto veiklos trūkumai, pokyčiai, atitiktis nustatytiems reikalavimams (ar vidaus kontrolė įgyvendinama pagal Institute nustatytą vidaus kontrolės politiką ir (ar) ji atitinka pasikeitusias veiklos sąlygas), vidaus kontrolės įgyvendinimo priežiūrą atliekančių darbuotojų pateikta informacija, vidaus ir kitų auditų bei vertinimų rezultatai ir numatomos vidaus kontrolės tobulinimo priemonės.

22. Atlikus vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, Instituto direktorius gali siūlyti Vidaus audito tarnybai atlikti tam tikrą Institute veiklos sričių vidaus auditą.

23. Vidaus kontrolė nuolat tobulinama atsižvelgiant į vidaus kontrolės analizės ir vertinimo rezultatus, pateiktas rekomendacijas ir pasiūlymus.

24. Institute įdiegta kokybės vadybos sistema, atitinkanti LST EN ISO 9001:2015 reikalavimus, padeda efektyviau atlikti Instituto vidaus kontrolės analizę ir vertinimą, nes Instituto veikla apibrėžiama vykdomų procesų pagrindu.

25. Vidaus kontrolė analizuojama ir vertinama vadovaujantis Įstatyme bei Vidaus kontrolės tvarkos apraše nustatytais reikalavimais bei atsižvelgiant į rekomendacines vidaus kontrolės sukūrimo, veikimo ir tobulinimo, jos vertinimo gaires viešojo sektoriaus subjektams.

VII SKYRIUS INFORMACIJOS APIE VIDAUS KONTROLĖS ĮGYVENDINIMĄ TEIKIMAS

26. Informacijos, kaip įgyvendinama vidaus kontrolė, apibendrinimą pagal atsakingų Instituto darbuotojų pateiktą informaciją organizuoja Instituto direktoriaus įsakymu paskirti darbuotojai.

27. Instituto direktorius kiekvienais metais steigėjo prašymu ir jo nurodytu informacijos teikimo terminu teikia informaciją apie vidaus kontrolės Institute už praėjusius metus įgyvendinimą.

VIII SKYRIUS BAIGIAMOSIOS NUOSTATOS

28. Už Aprašo nuostatų įgyvendinimą atsakingas Instituto direktorius.

29. Aprašas peržiūrimas ir atnaujinamas, kai pasikeičia ekonominės, reguliavimo ir (ar) veiklos sąlygos.
